

Л. О. Пархоменко, І. М. Сікорська

Лещенко Петро Костянтинович

ЛЕЩЕНКО Петро Костянтинович (справж. – Мاستикович, сцен. – Мартинович; 02(14). 06. 1898, с. Ісаєве, нині Микол. р-ну Одес. обл. – 16. 07. 1954, м. Бряшів, нині Брашов, Румунія) – естрадний співак (ліричний баритон), танцюрист, актор, режисер. Співати почав з 6-ти р., виступав у хорі Нар.-приход. училища № 7 в Кишиневі. Дебютував як танцівник 1915 в ілюзіоні «Орфеум» (виконував лезгинку з кинджалом у зубах), співав під гітару в ресторані «Сюзанна». Через мутацію голосу служив добровольцем у Донському козац. полку (до 1916). Закін. школу прапорщиків у Києві. Воював на Румун. фронті, де був поранений, лікувався в кишинів. шпиталі. Згодом – псаломник церкви при Ольгіїв. притулку, учасник вокал. квартету, співак Кишинів. опери. 1918 разом із родиною переїхав до Бухареста, де виступав із танц. групою в театрі «Альгамбра», з якою гастрював містами Угорщини (до 1925). Організував 1923 у Чернівцях драм. трупу «Народний театр», де виступав під псевд. Мартинович. Серед поставлених вистав – опера С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм» (виконав партію Карася), «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка (роль Стецька). Від 1925 мешкав у Парижі, де навч. у хореогр. училищі. Разом із дружиною-танцівницею гастрював містами Європи та Близького Сходу. Від 1928 записував грамплатівки в Німеччині, Великій Британії, Латвії. 1930 у Ризі дав 1-й сольний концерт «Моє останнє танго» у супроводі камер. оркестру (за участі композитора О. Строка). 1933 гастролі Великою Британією принесли європ. славу Л. Відкрив ресторан «Петро Лещенко» у Бухаресті, де працював оркестр під керівництвом Ж. Іпсиланті, танц. «Тріо Лещенко» (дві сестри та дружина Л.), співав хор і 3 солістки (серед них – А. Баянова), Л. співав і грав на гітарі після опівночі. 1918–40 гастрював у Чернівцях. 1942–43 тримав у Одесі ресторан-вар'єте «Норд», де виступав із В. Білоусовою (2-ю дружиною). 1943 повернувся до

Бухареста. Після вступу рад. військ до Румунії успішно концертував (концерти Л. відвідував генералітет СРСР). Від 1949 працював у Театрі естради. Репрес. 1951, загинув в ув'язненні. Володів вираз. виконав. манерою; голосом невеликого діапазону, яким майстерно передавав різні відтінки почуттів. У репертуарі – пісенно-танц. номери, романси, частівки, «вуличні» пісеньки, нар. рос., укр., циган. пісні, а також пісні І. Дунаєвського, братів Покрасс, М. Богословського та ін. Автор пісень «Чубчик кучерявий», «Сашка», «Моя Марусенька». 1990 фірма «Мелодія» випустила 5 грамплатівок із записами Л. У Москві створ. «Ретро-клуб ім. П. Лещенка».

Рекомендована література

1. Руснак В. Нарис історії українського театрального мистецтва на Буковині по 28 червня 1940 // Наш театр: Книга діячів укр. театр. мистецтва: 1915–75. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1975. Т. 1;
2. Савченко Б. Кумиры забытой эстрады. Москва, 1992;
3. Гридин В. Он пел, любил и страдал. О., 1998;
4. Кудрявцев Л. После исполнения знаменитого «Чубчика» его арестовали // Правда Украины. 2003, 5–11 июня;
5. Його ж. Російський Орфей // Україна молода. 2004, 13 лип.;
6. Овсянников И. Судьба и песни Петра Лещенко // Муз. жизнь. 2007. № 4;
7. Змієвський С. Петро Лещенко // КіЖ. 2008, 4 черв.

Покликання на статтю:

Лещенко Петро Костянтинович / Л. О. Пархоменко, І. М. Сікорська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54530>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).